

ТЕОДОР СТЪРДЖЪН ПАК Е ДЕН НА БЛАГОДАРНОСТТА

Превод от английски: Любомир Николов, —

chitanka.info

— Почивката — каза внезапно Пеги — е опасно нещо.

Тя седеше върху най-горното стъпало на хижата, а Ред Уолш изящно протягаше стройното си тяло на стъпалата под нея. Като чу забележката, той изненадано вдигна вежди и промърмори:

— Мога ли да запитам откъде ти хрумна подобна идея?

— О, просто от досегашния разговор — тази огромна страна и свободата на мисъл и действие, която ни дава... — Тя се озърна през двора към мъжете, които сгъваха за вечерта голямото знаме в червено, синьо и бяло. — Всичко зависи от обстоятелствата, Ред.

— Малка бунтовничка — тихо изрече той. — Какво искаш да кажеш? Гражданинът си е гражданин и има пълни права.

Тя се разсмя.

— Знам, говоря мъгляво. Мислех си за свободата и колко... колко е относителна. Знаеш, на юг си имам всекидневие. Работа, навици, обкръжение. Срещам все стари познати. Имам си установена защита, броня срещу всеки от тях. Не е лесно да ме наранят.

Той се надигна и седна до нея.

— Накъде биеш, о възлюбена моя?

— Почивката... Разбираш ли, Ред, когато тръгне на почивка, човек сваля защитата. Няма време да опознае хората, които среща. Хвърля се в нов свят, прекрасен и мимолетен. Всичко става толкова бързо, че губи очертанията си. Човек се мъчи да харесва всичко, а когато наистина хареса нещо — или някого — отдава се на чувствата, без да мисли за... за после.

Ред обгърна коляното си с дълги кафяви ръце и замислено се загледа към долината. Свечеряваше се и далечните северни гори ставаха тъмнозелени, забулени в сини сенки. Иззад отсрещния хребет луната се мъчеше да очертае хълмовете с предвестие за появата си. Пеги се вгледа в острия му профил и усети, че сърцето ѝ замира и литва надолу като пикиращ ястреб. Видя как трепва ъгълчето на устните му, но преди да го помоли да бъде сериозен, той започна:

*На почивка една млада дама
флирт безгрижен набързо подхвана,
но опари се здравата
и усети тогава тя,*

че боли и от мъничка рана.

Пеги неволно се разсмя. Ама че хитрец! И този негов навик да измъква най-ненадейно от шапката си весели стихчета — как да го забрави? *Можеше* ли да го забрави? Трябваше — само след два дни.

— Всъщност биеш натам — каза той почти грубо, — че утре си тръгваш, че тук е било чудесно и се надяваш да продължим със заблудата... — гласът му стана леко ироничен, — ... че не е имало нищо повече от приятелство. Боиш се, че комбинацията между Деня на благодарността и предстоящото ти заминаване ще те тласне — ще ни тласне — към известни признания относно взаимното ни уважение...

— Стига си дрънкар като учебник по ораторско майсторство! — отсече Пеги задъхана и дори възмутена. — Да, горе-долу това е идеята. Само че не е необходимо да... да злорадстваш.

Тя гневно подсмръкна и Ред услужливо ѝ подаде през рамо чиста кърпичка, без да извързва глава. Грабна я и когато след малко Ред се озърна, тя като че опитваше да се скрие зад кърпичката.

Ред беше такъв човек, че веднага разбра какво да направи. Плъзна ръка около нея и я остави да захлупи лице на рамото му. Тя плачеше без да се срамува, защото той я бе принудил да разкрие какво таи в сърцето си... искаше да му се разсърди, но не можеше. О, защо трябваше да се случи точно с нея... и точно сега? Тоя негов безпогрешен усет... но пък може би тъй бе по-добре.

Той заговори грубовато и нежно:

— Пег... Пег... малката ми мърморана Пег... няма за какво да плачеш. Наистина. Утре заминаваш... не мисли за това, нито за жалките седемстотин мили помежду ни. Утре е Денят на благодарността, Пег, а ние имаме за какво да благодарим. Тия десет дни заедно... за тях мисли. Мисли за мен, за радостта, за днешната вечер и бъди благодарна... Пег! Моля те, спри да плачеш!

Той повдигна брадичката ѝ, взе кърпата и избърса сълзите. Като през мъгла тя зърна познатото трепване на устните му; и както винаги, той почна преди да го спре:

*Искам ли прегръдка,
ще ми я дадеш.*

О, девойко дръзка...

— По-добре да спреш — бързо вметна Пеги, като навярно съсипа с това целия хумор на стихчето.

Опита да стане и да си тръгне, но не успя — донякъде защото той я държеше здраво, а донякъде и защото не положи особени усилия... а целувката бе дълга и много, много нежна.

— Ред! — възкликна тя, когато отново си пое дъх. — Това... това не беше честно.

Толкова се ядоса, че едва не дръпна ръце от шията му. Той я целуна отново.

— Можеш и да не си заминеш утре — тихо каза той. — Можеш никога да не ме напускаш.

— Ред — прошепна тя с изтънял глас. — Пусни ме, моля те.

Изненадан, той разтвори ръце и се усмихна.

— Може да е било малко внезапно, но току-що получи предложение, госпожице.

Мислеше, че не е разбрала.

— Да... знам.

Гласът ѝ бе все тъй изтънял.

— Пег! Искам да те направя щастлива... и помислих, че това е добро за начало. Ти... ти си щастлива, нали? Нали ще се омъжиш за мен, скъпа?

— Не, Ред.

— Това за кой въпрос беше, първия или втория?

— Първия... Ред, престани да ме тормозиш!

Той окончателно се обърка, а това му се случваше за пръв път. Хвана я за раменете и извърна лицето ѝ към себе си.

— Хайде, малката, казвай. Какво има? Обичам те; знаеш го, нали?

Гласът му бе почти отчаян.

— О, да, Ред... да! Но моля те, не искай да се омъжа за теб! Откога те познавам? Девет... не, десет дни. Ти не ме познаваш... невъзможно е за десет дни. Аз също. О, Ред, страх ме е! Сега си с мен и когато замина утре, пак ще си с мен, завинаги. Никога няма да те

забравя и винаги ще бъдеш силен, нежен и мил. А ако се оженим — (тя наистина трепереше) — и не излезе нищо, просто няма да го понеса!

Би заплакала пак, но вече бе отвъд сълзите. Ред понечи да заговори, ала тя го прекъсна:

— Не, Ред. Не се мъчи да ме убеждаваш. Може и да успееш; моля те, не се опитвай. Ред, познавам двама като теб и мен. Срецнаха се по същия начин и се ожениха. Но не стана. Беше... ужасно. Изобщо не са щастливи. Ожениха се само две седмици след запознанството; а това не стига.

— На мен ми стига — мрачно каза Ред. — Пег, ти би имала право донякъде, ако можехме да се виждаме непрестанно, всеки ден. Но не и сега... когато си заминаваш. — Гласът му още бе гневен и търпелив, но се долавяше и гневна нотка. — Не можеш ли просто да кажеш „да“ или „не“?

— Не мога... не мога! — задавено избъбри тя.

А Ред, все още удивително логичен въпреки любовта, запита:

— Не може ли нещо да се направи?

Пеги, също тъй удивително логична, отговори:

— Ще трябва да изчакаме докато се опознаем.

И още преди да довърши разбра, че така може да го загуби, че не е честно, може би дори е глупаво и... благоразумно. След дълго мълчание каза:

— Ред, догодина ще дойда пак.

Той се разсмя глухо.

— Пак ще е Ден на благодарността.

— Ред, нали ще ми пишеш, всяка седмица? Нали ще ми разказваш хилядите дреболии, които създават *теб*? Всички незначителни, дребни на вид нещица...

— Като например дали винаги затварям пастата за зъби, дали не отглеждам змии под леглото и дали съм капризен с храната? — Той я погледна. — Пег няма да е много забавно, когато ще мога да мисля само за теб, за развяната ти коса и за искрите в очите ти, докато се мъчиш да бъдеш сериозна...

— Ако искаш, можеш да пишеш и за това — каза тя; и в очите ѝ наистина имаше искри.

Той отново се загледа из здрача, търсейки напразно нещо, с което да я задържи. Цяла година и писмо всяка седмица... петдесет и две

писма и ето че пак идва Денят на благодарността... Изведнъж стовари длан върху бедрото си и се разсмя.

— Дадено! — каза той, когато си пое дъх. — Ще ти пиша редовно; а когато пак дойде Денят на благодарността, идвам при теб... ако още ме искаш. И никакви глупости, нали?

— О, Ред...

И те прекараха остатъка от дългата вечер в опити да открият все повече и повече един за друг. Година подобни опити несъмнено би им разкрила всичко за тяхното „взаимно уважение“... но трудно би се пренесла върху хартия. Още от най-древни времена едно нещо е измъчвало влюбените — няма как да пратиш целувка по пощата!

Следващият ден бе прохладен, слънчев понеделник. Макар че Пеги излезе от хижата рано, Ред вече беше на крак. Чакаше на стъпалата да вземе куфара и да я хване за ръка. И двамата полагаха безнадеждни усилия да изглеждат весели.

— Добро утро, ранна птичко! — каза той.

Тя се усмихна.

— От кого го чувам?

— А, върна ми го! Дано ти се строши таксито.

— Няма. Старият „Форд-Т“ на дядо Гише отдавна е минал този етап. Злите духчета са вдигнали ръце от него преди двацетина години!

Тръгнаха през широкия двор. Изведнъж той спря и посочи към току-що вдигнатото знаме.

— Ако някога ме забравиш... случват се и такива неща... и видиш това знаме, нека то ти напомни, Пег. То е символ на нещо велико, нещо здраво, могъщо и непобедимо... нещо по-силно дори от обичта ми към теб. То е единственото, достойно за сравнение с нея.

Тя вдигна очи към развяното знаме и докато го гледаше, синьото, бялото и червеното се замъглиха.

— Ще трябва п-п-пак да ми послужиш с кърпичка, Ред...

Сетне тя се озова в астматичната допотопна бричка и остана време само колкото за една кратка целувка, преди дядо Гише да подплаши всичкия дивеч в околността с пукотевица и трещене. Той беше мъдър старец и знаеше, че е най-добре тия неща да стават бързо. С прозаичния шум на двигателя бе прекъснал не едно подобно прощаване, което правеше болката малко по-поносима.

Пеги заплака без да се крие, опитвайки да хвърли последен поглед през напуканото задно стъкло; после се сгуши в ъгъла и притисна към лицето си последната чиста кърпичка на Редклиф Уолш.

През целия си живот щеше да помни тези седем мили до железопътната линия; тракането на вехтата кола, миризмата на бензин и горещо масло, смесена с нежната горска прохлада; и през цялото това време мелодичният старчески глас на дядо Гише пееше френска песен за някаква малка пастирка. Мелодията бе удивително весела и приятна, с безсмислен припев, който седмици наред продължи да отеква в главата ѝ.

Качи се на влака почти без да осъзнава, а няколко часа по-късно, вместо да се прехвърли, отседна в хотел и му написа първото си писмо...

„Когато пресякох реката, първото, което видях, бе знамето. И то ме накара да мисля за много неща...

Знамето е символ на нещо велико, нещо здраво, могъщо и непобедимо — нещо по-силно дори от обичта ми към теб. То е единственото, достойно за сравнение с нея.“

Цитираше го дословно и докато искрените, изразителни думи се лееха от перото, тя усети как става част от нещо могъщо, обединило Ред, обичта му, знамето, което току-що бе видяла и онова, което ѝ посочи Ред при тия думи.

Два дни по-късно тя се прибра; и най-напред изтича при шефа си да му благодари, че тази година забави отпуска ѝ. После — отново на работа; отново дългите часове машинопис, разговори и хилядите други неща от живота на една секретарка. Все същото като миналата година, и по-миналата, с едно-единствено изключение — мисълта, че Ред я обича и мисли непрестанно за нея.

Откъде знаеше?

В деня, когато пристигна — а тя пътува повече от четирийсет и осем часа — я чакаха две писма, пратени препоръчано с въздушна поща. Едното бе писано в Деня на благодарността — само пет минути след нейното тръгване — а другото носеше дата от следващия ден. И всеки нов ден продължи да ѝ носи писма от него. Не бележки, писма. По осем-девет плътно изписани страници. Всяко съдържаше частица от него — неговата грубовата сила и безкрайната нежност, на която е способен само един силен мъж. На всяка страница имаше смях и

мъничко болезнен копнеж. Разказваше ѝ за себе си; всяко писмо бе увлекателна глава от подробна автобиография. Ах, какъв мъж!

Пеги отговаряше на всяко едно от тях. Веднъж му писа:

„Ред, внимавай да не се претовариш. Помни, че имаш да ми пишеш до следващия Ден на благодарността. Както си тръгнал, ще трябва да ми пратиш триста шейсет и пет писма. Харесват ми, скъпи, но ти пое задължение само за петдесет и две!“

А той отговори:

„Поех задължението пред теб, а не пред себе си, светлина на живота ми. Какво ме интересува — петдесет и две или триста шейсет и пет? Денят на благодарността си е Ден на благодарността и ще бъде безкрайно благодарен, когато дойде!“

*Със сърцето си даде ми целия свят,
нощ ми даде и даде ми ден,
гръм и рози, ливади обсипани с цвят,
бряг и морски простори пред мен.*

*Аз зората изпивам от златен бокал
и от сребърна чаша ноцта,
срещу вихър пришпорвам жребеца си бял
и без страх завоювам света.*

*С гръм от злото почиствам земята сега,
галя розата лист подир лист,
във морето се мия, строя на брега
и светът става светъл и чист...*

Това бе написал; и то по-силно от всичко друго разкриваше чистата мощ на мислите и постъпките му. Понякога Пеги се ненавиждаше задето го отблъсква, друг път се боеше от силата на този мъж, а на моменти в душата ѝ нямаше място за нищо друго, освен сляпо преклонение пред него.

Пазеше всичките му писма и дори ги номерираше. Когато станаха десет, имаше чувството, че го е познавала цял живот; когато станаха трийсет, вече изглеждаше не просто познат, а част от нея.

Когато тръгнаха към петдесетте, вече съжаляваше, че не са идвали по едно седмично, защото тогава четирийсет и шестото, четирийсет и седмото и четирийсет и осмото щяха да са близо — толкова близо! — до времето на новата им среща. Почваше да си фантазира и чакаше с нетърпение петдесет и второто писмо. Ако бе писал само веднъж седмично, това писмо щеше да го доведе... и тя опита да си представи. Една сутрин щеше да се събуди с писмото за Деня на благодарността и набързо да се облече, защото това щеше да е нейният сватбен ден — о, да! Нали той бе казал — никакви глупости! Щеше да отвори вратата, да излезе навън и там, на стъпалата щеше да стои Ред със закопнели за нея ръце и пламтящ поглед върху тъмното му лице.

Колкото по-дълго водеше тази игра на мечти, толкова по-силно вярваше в нея, докато накрая нетърпеливо зачака онова писмо, сякаш наистина щеше да стане така. А колко тежък е ударът на несбъднатите мечти...

Петдесет и първото писмо се заръчваше:

„Пеги, искам през следващите два дни да помислиш най-сериозно за фамилията и гражданското си положение. Знаеш ли, няма вечно да останат същите! Не и ако зависи от мен. А мисля, че зависи, нали?“

И малко по-нататък:

„Пеги, имам изненада за теб. Не исках да ти казвам, но трябва; инак ще се пръсна. Обичам те... и ще ти го докажа. Имам изненада за теб. И това е всичко, което ще споделя, прекрасно дете!“

За какво ли намекваше?

Утрото на петдесет и втория ден изгря студено и ясно — точна такава утро би имал Ред Уолш, ако можеше да се превърне в ден. Пеги се събуди много, много рано, което бе глупаво, защото днес беше празник и нямаше да ходи на работа. Полежа сънена с чувството, че трябва да си припомни нещо, а не знае какво. Когато проумя, изведнъж изхвъркна наред стаята. Облече се набързо, защото днес беше сватбеният ѝ ден. Огледалото категорично ѝ обяви колко е глупава, а тя му се сопна:

— Защо пък да не си представя?

Разбираше, че трябва да е тъжна, но кой знае защо не беше. Днес... тя изтича към прозореца... днес нищо не можеше да бъде тъжно. Днес бе ден за щастие — щастие и благодарност...

На вратата тихо се почука. Трябва да бе неговото писмо, пристигнало рано-рано със специална пратка. Тя се разсмя от радост, разтвори широко вратата... и замръзна.

— Ред! — изкрещя тя и щеше да падне, ако силните му ръце не я бяха притиснали плътно до него.

Дълго стояха на прага; после тя на два пъти вдигна лице към него — веднъж за целувка и веднъж за въпроси. Тия неща се вършат по ред на важност!

— Ред, Ред, скъпи! Ти обеща да изчакаш година; знаеш, че обеща! О, толкова се радвам, че не устоя, но...

— Чакай малко — отвърна той през смях. — Казах... впрочем, вземи. Прочети сама. Днес аз съм раздавач — ето ти петдесет и второто писмо.

Разтреперана, тя взе плика и го отвори. Писмото беше съвсем кратко и ясно.

„Обещах да ти пиша *редовно* — петдесет и две писма докато пак дойде Ден на благодарността. Когато се видяхме за последен път, в Канада бе Ден на благодарността. Там той се пада през първия понеделник на октомври. А ти живееш в Щатите, където е през последния четвъртък на ноември. Делят ги точно петдесет и два дни...“

— Целуни ме, Пеги. Взех разрешителното.

Пеги го целуна. После се омъжи за него. А когато излязоха от малката квартална църква, по улицата минаваше парад. Ред се приведе и прошепна:

— Гледай, Пеги, духова музика. Тя е за нас!

После се зададоха американското и британското знаме; двамата спряха и Ред свали шапка. Когато знамената отминаха, Пеги тихо каза:

— Видя ли ги, Ред? Рамо до рамо, като нас. Силни, здрави, могъщи и непобедими като нас... Радвам се, Ред, че те са само мъничко по-силни от нашата обич...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.